

ТЕОРЕТИКО - МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ОПТИМІЗАЦІЇ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ В УМОВАХ РИНКУ

Філософські засади оптимізації бізнес-процесів в умовах ринку зводяться до того, щоб оволодіти комплексом необхідних знань, щоб розпочати або продовжити бізнес і не розвалити його невмілими діями. Бізнес – це майстерність. Так, у США, Франції, Італії, Іспанії та багатьох інших країнах світу основне число робочих місць складає так званий «середній клас» - фінансовий фундамент добробуту суспільства. Половину робочих місць у США дають малі підприємства, а в Іспанії – всю економіку країни формує малий бізнес, в Японії – сімейні фірми локалізуються навколо великих компаній і працюють по замовленням на високому професійному рівні [1]. В Україні стали особливо користуватися популярністю слова «бізнес» і «бізнесмен», що означає будь-який вид діяльності, що приносить прибуток. Поняття «підприємництво» має ряд визначень, це той, хто організує, управляє і йде на ризик створення підприємства. Під малим підприємством розуміється ініціативна діяльність суб'єкта власності, направлена на створення і успішне функціонування певного виду у відносно невеликих масштабах, що користуються попитом у населення чи в інших товаровиробників. Мале підприємництво створює при його масовості серйозну економічну і соціальну основу добробуту держави. Роль малого підприємництва проявляється в подоланні монополізму в економіці, становлення і розвитку ринкової системи господарювання, формування мережі спеціалізованих виробництв, освоєння сучасних технологій і організаційних форм економічної інтеграції, забезпечення населення виробничими і промисловими товарами і послугами, сприяння оптимальній зайнятості населення і використання творчого потенціалу працівників шляхом стимулювання їх інноваційної і підприємницької діяльності. Найбільший розвиток система малого підприємництва отримала у США, де ефективно працюють більш 20 млн. невеликих фірм. Частка фірм з числом більш, як 500 осіб складає лише 0,38%, а малих з числом працівників до 20 осіб нараховується більше 87%. Для проведення позитивної політики у відношенні малого підприємництва у сенаті і палаті представників Конгресу США функціонують комітети малого бізнесу. Бізнес-планування є вирішальним фактором підприємницького успіху, дозволяє визначити послідовність дій, витрати та оптимізацію процесів діяльності. Ефективний бізнес потребує широкого кола знань – економічних, філософських, соціальних, тому повинно використати досвід, накопичений у передових країнах Заходу та США. Перш за все слід використати

системний підхід до бізнеспланування процесів, що диктується високим елементом невизначеності, нестабільності, стохастичності, що потребує формування концепції оптимізації бізнес-процесів у складних умовах кризового буття, врахування національного менталітету та корпоративної (організаційної) культури. Системний підхід потребує аналізу бізнесу як складного і суперечливого феномена в умовах становлення ринкової економіки, зокрема дослідження бізнес-процесів в контексті світових трансформаційних процесів, що потребує використання зарубіжного досвіду, в основі якого всі економічні процеси і явища розглядаються та аналізуються у взаємозв'язку, взаємозалежності і розвитку.

Розуміючи закони функціонування і кон'юнктуру ринку, можна мінімізувати помилки і тим самим підвищити ефективність бізнесу. Крім системного аналізу, слід використовувати і ситуаційний аналіз стану діяльності, пов'язаний з критичною оцінкою міри готовності до діяльності на ринку. Проведення такого аналізу - прерогатива високопрофесійних спеціалістів. Ринок інтенсивного товарного обміну створює зовнішнє середовище, що характеризується сумою ознак і характеристик: маркетингових, інформаційних, економіко-географічними, політико-економічними, валютно-фінансовими, державно-політичними. Так, спеціалісти стверджують, що на створення інфраструктури маркетингу, перш всього його інформаційної основи та кваліфікаційних кадрів, великі міжнародні корпорації витратили більш 30 років.

Компаративістський аналіз становлення і розвитку бізнесу в Україні виходить з того, що необхідно проаналізувати плюси і мінуси розвитку бізнесу, так як завдяки порівняльному аналізу необхідно виявити причини, що істотно обмежують підприємницьку діяльність. 1. Тяжко долаються перешкоди до самостійного бізнесу, що визначаються об'єктивними умовами ринкової конкуренції, складними адміністративними перепонами, штучно створюваними бар'єрами 2) Процес господарської діяльності будьякої зареєстрованої форми стає об'єктом зацікавленої уваги більш як 30 контрольованих органів, кожний з яких має грамотно розгалужені ієрархію у місцевому і регіональному масштабах; 3) Природні монополії, діяльність яких повинна регулюватися антимонопольними законами, давно перетворилася не тільки в економічні, але й в політичні важелі впливу; 4) Велика шкода наноситься регіональними органами влади, які вводять різноманітні обмеження на рух товарів, капіталу і робочої сили по території країни; 5) Відсутність гласності, що направлена на регулювання підприємницької діяльності викликає додаткові труднощі і слугує джерелом конфліктних ситуацій; 6) Законодавство заставляє підприємців заходити у тінь, щоб вижити і врятувати свій бізнес від розрухи; 7) Постійні спроби вивезти свої капітали за кордон досягають прямо

протилежних результатів замість економічного стимулювання інвестицій шляхом створення благо приємного правового клімату у країні; 8) Безперервні зміни «умов гри» для експортерів та імпортерів посилюють труднощі у проведенні зовнішньоекономічної діяльності. Як свідчить аналіз досвід більшості країн світу показує, що найважливішою передумовою економічного росту у країні є забезпечення оптимального балансу між приватним сектором і державою. Таким чином, проаналізувавши теоретико-методологічні засади оптимізації бізнес-процесів в умовах ринку, відмітимо, що такі методи, як системний, структурно-функціональний, компаративістський, моделюванні прогнозування розвитку бізнесу в нашій країні свідчать, що динамічний розвиток підприємницької сфери започатковує основу для стійкого економічного зростання, формування національних інноваційних систем як основного механізму саморозвитку, розвитку малого інноваційного бізнесу, який успішно освоює ряд найновіших напрямків науковотехнічного та інтелектуального прогресу. Порівняння концептуальних засад соціальноуправлінських систем, сформованих на принципово різних теоретико-методологічних засадах, сприяє узагальненню світового досвіду регулювання малого та середнього бізнесу та обґрунтовує необхідність взаємодії держави і ринку та виявленню його особливостей в умовах трансформаційної економіки України. Р.І.Олексенко відмічає: «Україна намагається стати на «власні рейки», сформувати той спосіб життя та культури, який притаманний саме нам – українцям, народу, історія якого сягає кількох тисячоліть» [2, с.7]. Однією з задач регулювання малого та середнього бізнесу є формування цілісної концепції розвитку малого та середнього бізнесу, формування економічної основи середнього класу та формування відповідної законодавчої бази, яка б захищала малий та середній бізнес, а не ставила йому перепони.

Література:

1. *Воронкова В.Г., Беліченко А.Г., Желябін В.О., Ажажа М.А. Основи підприємництва: теорія і практикум: навч. посібник / А.Г.Беліченко, В.О.Желябін, М.А.Ажажа. – Львів: «Магнолія 2006», 2009. – 454с.*
2. *Олексенко Р. І. Філософія ринкових відносин. Становлення та розвиток в Україні в період глобалізації та інформаційної революції / Р. І. Олексенко.- К.: Знання України, 2013. – 367 с.*